

CHUDEROVEC

Chuderovec (Klein Kaudern) - 438 - 451 m n. m.
- Dříve samostatná okrouhllice (zřejmě z 12. stol.) s pravidelnou návsi - východně chráněná lesnatým trachytovým **Radešínem (Gratschenberg)** (550,3 m), ze severu **Zámeckým vrchem (Schloßberg, Kauderberg)** (510,7 m), od jihozápadu **Čepcem (Heuberg)** (478 m) - vzpomínaná v 1. pol. 14. stol., kdy prý na Zámeckém kopci spočívalo dřevěné opevnění, jež Ústečané na podzim 1348 spálili, neboť majitel přepadáním lužickosrbské stezky (*Sorbenweg, Lužyska droga*) v **Jílovském údolí (Eulautal)** rušil zemský mír. Zpětné drážďanské pozhennání (12. 12. 1348) Karla IV. (* 14. 5. 1316 Praha - † 29. 11. 1378 Praha) platilo i pro **Stradov (Straden), Přestanov (Priesten)** a **Jílové (Eulau)**. Deminitivum (1488 *in Chuderowci*) ji odlišuje od **Chuderova (Groß Kaudern)**.

● Pozdrav z Chuderovec (Gruss aus Klein Kaudern) - hostinec U Zámeckého vrchu (Gasthaus Zum

Schlossberg) - světlotisková pohlednice publ. kol. r. 1910 hostinským Hermannem Kuvertem

● čp. 4 (úterý 28. 8. 2011)

'Jenerální revizítace' berní ruly (1666) udává 5 sedláků a 1 rolníka (zahradníka). Kartograf Jan Křištof Müller (* 15. 3. 1673 Wöhrd u Norimberku - † 21. 6. 1721 Vídeň) uplatňuje termín *Kl: Kautern* (1720), I. (Josefské) vojenské mapování z l. 1764 - 68 (rektifikace 1780 - 83) registrující 4 sedláky a 9 zahradníků *Klein Kautern*. Josefský katastr (1787) eviduje 7 chalup, II. Františkovo mapování (1836 - 52) vykazující 9 domů a 6 stájí s ubytovací kapacitou pro 5 mužů a 1 koně předkládá titul *Klein Kaudern*, jakož i topograf Johann Gottfried Sommer (* 1782/83 Leuben [Luběň] u Drážďan [Dresden, Drježdžany, Dreždžany, Drežno] - † 11./12. 11. 1848 pražský Karln [Karolinenthal]). V 1. dílu monografie *Das Königreich Böhmen (Praha 1843 - 44)* zaměřeném na Litoměřicko popisuje dědinu s 59 osadníků v 9 staveních zprvu přifařených do **Arnultovic (Arnsdorf)** a od r. 1652 ke **Skorotícím (Gartitz)**. *Císařské povinné otisky stabilního katastru Čech z r. 1843 (resp. 1847 - Lith. Krapf u. Winter C.)* prezentují: Klein Kaudern sammt Ortschaft Niesenbahn (Neznabohy) in Böhmen / Leitmeritzer Kreis. Bezirk *Schöbritz* (Všebořice). Gymnaziální kantor a badatel **PhDr. Franz Josef Umlauf** (* 11. 7. 1883 Lipová [Spansdorf] - † 8. 11. 1967 Marl u Bayreuthu) poukazuje na kruhovou zástavbu a tudíž slovanský původ, přilehlé polnosti (*Vogelherd, Kirchsteg aj.*) tvaru kopyta, situovaného v horním hrdle údolního trčtytýše s hojnými zdroji kvalitní pitné vody, svědčí o německé kolonizaci. Sousednímu Chuderovu se říkalo *Kauder*, zatímco Chuderovcí láskyplně a zdobněle '*Kaidrichen*'. Na nádraží chodivolo 33 obyvatel (r. 1930 vč. Neznabohy 103 a 1939 už jen 97) z pouhých 9 stavení buď do Ústí nebo **Malého Chvojna (Klein-Kahn)**, na faru do **Skorotic**, poštu v **Bukové (Pockau)** a do školy i kostela v **Arnultovicích (Arnsdorf)**. V zahradě domu F. Bönse na návsi bylo možno již tenkrát spatřit nyní 22m památnou lípu velkolistou (Tilia platyphyllos Scopoli, obv. kmene ve 130 cm 3,26 m). Analý mnickovského krajského spolku *Heimatfreunde Aussig* upozorňují, že z č. 3 pochází Rudolf Franze (posléze z hesenského Bad Schwalbach), č. 5 starosta a zemědělec Emil Focke (* 1889 - † 1. 2. 1968 Kassel) či paní Ida (* 1905 - † 30. 10. 1974 Heidenrod - Mappersheim) a Ilse Böns (* 1911 - † 15. 12. 2000 Heidenrod), roz. Franze. Historii se mj. věnuje pamětní kniha (1836 - 1920). V r. 1961 se ves spolu s **Neznabohy (Niesenbahn)** stala čtvrtí Chuderova, kam dnes spadá i **Libov (Lieben)**, Lipová, **Radešín (Gratschen)** a **Žežice (Seesitz)** s osadou **Sovolusky (Soblitz)**.

Franz Böns (* 1847 - † 1930) - Poslanec venkovských obcí soudních okresů Ústí n. L. a **Chabařovice (Karbitz)**,

zvolený v sobotu 28. 12. 1895 během 1. schůze 1. zasedání Sněmu království Českého (1895 - 1901), se poč. 70. l. 19. stol. aktivně účastnil zdejšího politického i hospodářského života. Statkářův selský a patriotský kořen se nejednou projevil v četných iniciativách: *Návrh posl. Albla, Steinera, Bönse, Hofmanna, z Eltzů a soudruhů v příčině poskytnutí podpory rolníkům severozápadních a západních Čech poškozeným následkem rozmnožení se polních myší* (Sněm království Českého 1895 - 1901, 1. zasedání 18. schůze, úterý 4. 2. 1896); *Návrh posl. Bönse a soudruhů, týkající se podpory obcí a rolníků v okresu Usteckém, poškozených letošními velkými povodněmi* (4. zasedání 13. schůze, pátek 20. 4. 1900) atp. V 11. roč. (1931) čtvrtletníku *Beiträge zur Heimatkunde des Aussig-Karbitzer Bezirkes* (Příspěvky k historii okr. Ústí a Chabařovice), v článku (str. 170) *Franz Böns (Klein-Kaudern). Ein Lebensbild (Životopis)*, se politikem zaobírá **Franz Josef Wunsch** (* 29. 5. 1902 Krásné Březno [Schön-Priesen] - † 8. 11. 1967 Marl u Bayreuthu), časopis s kolegy od r. 1921 redigoval zmiňovaný F. J. Umlauf.

● památný strom u čp. 6 (úterý 28. 8. 2011)